

Włączenie MŚP w proces normalizacyjny

W jaki sposób organizacje gospodarcze i normalizacyjne mogą pomóc małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) w zwiększeniu świadomości znaczenia norm, dostarczyć im właściwych informacji i zachęcać je do udziału w normalizacji?

Normy ułatwiają życie i czynią je bezpieczniejszym dla firm i konsumentów. Są przydatne w poprawie wydajności; ochronie zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów i pracowników; ochronie przyrody oraz umożliwiają firmom przestrzegania przepisów prawnych.

Normy ułatwiają wprowadzanie nowych technologii i innowacji oraz gwarantują, że oferowane przez różne firmy produkty, komponenty i usługi będą wzajemnie kompatybilne.

Ponadto normy pomagają w uzyskaniu dostępu do rynków, umożliwiając klientom porównywanie ofert różnych dostawców, dzięki czemu mniejsze i nowo powstałe przedsiębiorstwa mogą łatwiej konkurować z większymi, od dawna funkcjonującymi na rynku firmami.

Na poziomie europejskim powstają wspólne normy dla wszelkiego rodzaju produktów i usług w wielu sektorach: przemysł chemiczny, budowlany, energetyczny, spożywczy, ochrona zdrowia i bezpieczeństwo, artykuły gospodarstwa domowego, informatyka, maszyny, telekomunikacja i transport – a to zaledwie kilka przykładów.

Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) to firmy, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników.

Stanowią one 98% wszystkich firm w Europie i zatrudniają ponad 90 milionów ludzi w UE. Mimo to w przypadku MŚP prawdopodobieństwo aktywnego angażowania się w opracowywanie norm jest mniejsze niż w przypadku dużych firm.

Aby mieć pewność, że normy zaspokajają potrzeby mniejszych firm, konieczne jest zapewnienie MŚP informacji na temat prac normalizacyjnych oraz odpowiednie reprezentowanie interesów na etapie planowania, opracowania i przeglądu norm. Zarówno organizacje normalizacyjne, jak i gospodarcze¹ – zwłaszcza reprezentujące MŚP – mogą w tym odegrać ważną rolę.

Niniejsza publikacja przedstawia zbiór zaleceń dotyczących sposobów współpracy organizacji gospodarczych i normalizacyjnych na poziomie krajowym oraz europejskim, które ułatwią MŚP zrozumienie i dostęp do procesu normalizacji.

Zalecenia te oparto na przykładach dobrych praktyk z kilku krajów europejskich.

1. W tym kontekście określenie «organizacje gospodarcze» oznacza wszystkie organizacje członkowskie obsługujące i reprezentujące firmy prywatne, w tym także małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP).

Poprawa dostępu do normalizacji dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)

10 rzeczy, które organizacje gospodarcze i normalizacyjne mogą zrobić

1 Zapewnienie dobrych kontaktów i komunikacji między organizacjami normalizacyjnymi a gospodarczymi reprezentującymi MŚP.

Ciągła wymiana informacji jest niezbędna w celu zapewnienia, że organizacje gospodarcze wiedzą o istnieniu norm i działań normalizacyjnych, które mogą być przydatne dla ich członków. Równocześnie organizacje normalizacyjne powinny być informowane o potrzebach i problemach istniejących w każdej branży. Krajowe organizacje gospodarcze powinny dążyć do utrzymywania regularnych kontaktów z odpowiednimi osobami z krajowych jednostek normalizacyjnych, odpowiedzialnymi za określone branże. Analogicznie europejskie organizacje gospodarcze na poziomie europejskim powinny pozostawać w kontakcie z właściwymi osobami w europejskich organizacjach normalizacyjnych (CEN, CENELEC i/lub ETSI).

2 Stworzenie forów umożliwiających regularny dialog między organizacjami normalizacyjnymi a gospodarczymi reprezentującymi MŚP.

Wiele krajowych jednostek normalizacyjnych ma specjalne komitety lub grupy robocze, które zajmują się badaniem potrzeb i problemów MŚP oraz dbają o to, aby uwzględnić je w ramach bieżących i/lub przyszłych prac normalizacyjnych. Fora są przydatne w celu podtrzymywania ciągłego dialogu z organizacjami gospodarczymi reprezentującymi MŚP, wymiany informacji na temat wprowadzonych i planowanych nowości w różnych sektorach oraz zajmowania się zagadnieniami przekrojowymi dotyczącymi więcej niż jednej branży. Działają one bardziej efektywnie, jeśli regularnie się spotykają.

3 Koordynacja gromadzenia i wymiany informacji na temat norm i prac normalizacyjnych.

Każda organizacja gospodarcza powinna uważnie śledzić nowości dotyczące norm, które mogą być interesujące dla jego członków oraz koordynować uczestnictwo organizacji i jej członków w pracach normalizacyjnych. Wiele organizacji gospodarczych powołało specjalne komitety odpowiedzialne za realizację tych działań i przekazywanie członkom niezbędnych informacji. Jest to szczególnie cenne dla MŚP, które w większości przypadków nie dysponują zasobami umożliwiającymi śledzenie wszystkich nowości związanych z normami mogącymi mieć wpływ na ich działalność gospodarczą.

4 Zapewnienie, aby potrzeby i oczekiwania MŚP były brane pod uwagę.

W pracach normalizacyjnych mogą brać udział wszyscy interesariusze, którzy zgłoszą chęć uczestnictwa. Wiele małych firm nie dysponuje jednak odpowiednimi zasobami pozwalającymi na czynny (czy nawet bierny) udział w pracach normalizacyjnych. Organizacje gospodarcze mogą więc odegrać istotną rolę w reprezentowaniu interesów swoich członków na etapie planowania, opracowania i przeglądu odnoszących norm – na poziomie krajowym, europejskim i międzynarodowym.

5 Udostępnienie odpowiednich informacji w językach wszystkich krajów.

Z powodu wysokich kosztów krajowe jednostki normalizacyjne nie zawsze są w stanie zapewnić dostępność wszystkich norm w oficjalnym języku kraju. Organizacje gospodarcze mogą pomóc poprzez dostarczanie swoim członkom informacji o normach i pracach normalizacyjnych oraz wskazując, które normy powinny zostać przetłumaczone w pierwszej kolejności.

6 Organizacja odpowiednich szkoleń dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Organizacje normalizacyjne, często we współpracy z organizacjami gospodarczymi na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim, organizują różnego rodzaju szkolenia w formie seminariów i warsztatów. Dzięki nim menedżerowie i eksperci pracujący dla MŚP mają okazję do zdobycia wiedzy o normach i normalizacji. Szkolenia mogą koncentrować się na specyficznych tematach leżących w sferze zainteresowania MŚP lub być skierowane do firm z jednej branży.

7 Tworzenie praktycznych poradników mających na celu informowanie firm o stosowaniu norm.

Wiele organizacji gospodarczych i branżowych przygotowuje i publikuje poradniki informujące ich członków o normach, korzyściach wynikających z ich zastosowania oraz sposobach ich stosowania. Wytyczne są przydatne dla MŚP, szczególnie wówczas, gdy są dostosowane do potrzeb przedsiębiorstw działających w określonym sektorze. Przyczyniają się one także do zwiększenia świadomości i poprawy zrozumienia norm i normalizacji.

8 Tworzenie narzędzi internetowych udostępniających MŚP informacje o normach.

Organizacje normalizacyjne wykorzystują Internet, aby ułatwiać firmom znalezienie informacji na temat norm z danej branży. Narzędzia internetowe mogą także ułatwić MŚP uzyskiwanie informacji o planowanych i bieżących pracach normalizacyjnych oraz opiniowanie projektów norm w ramach ankiety powszechnej. Rola organizacji gospodarczych powinna polegać na zadbanie o to, aby ich członkowie zdawali sobie sprawę z istnienia takich narzędzi i wiedzieli, jak można je najlepiej wykorzystać.

9 Zapewnienie porad i właściwej wiedzy fachowej odpowiadających specyficznym potrzebom MŚP.

Organizacje gospodarcze przekazują swoim członkom odpowiednie informacje i wskazówki dotyczące norm i normalizacji. Ich pozycja umożliwia im rozstrzyganie określonych problemów oraz nawiązywanie współpracy z firmami i organizacjami normalizacyjnymi. Szczególnie mniejsze firmy oczekują, że organizacje gospodarcze udzielą im precyzyjnych odpowiedzi na pytania i będą służyć właściwą poradą.

10 Oferowanie pakietów norm istotnych dla MŚP w określonych branżach.

Organizacje normalizacyjne mogą współpracować z organizacjami gospodarczymi i oferować im pakiety, zestawy i subskrypcje, dostosowane do potrzeb MŚP, dzięki którym będą mogły one łatwiej (i taniej) nabyć potrzebne im normy. Przyjazne użytkownikom formaty jak kieszonkowe poradniki także mogą poprawić dostępność norm.

Normy Europejskie: zapewnienie firmom dostępu do Jednolitego Rynku Europejskiego

Normy odgrywają szczególnie ważną rolę w ramach Jednolitego Rynku Europejskiego (czy Europejskiego Obszaru Gospodarczego), który obejmuje wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz kilka państw sąsiadujących. Aby jednolity rynek mógł efektywnie funkcjonować, konieczna jest harmonizacja norm, by możliwa była transgraniczna sprzedaż produktów i usług.

Normy Europejskie - skrót EN są uznawane przez 33 kraje Europy, na których ciąży zobowiązanie wycofywania wszelkich norm krajowych sprzecznych z Normami Europejskimi. Oznacza to, że każdy komponent, produkt lub usługa, które są zgodne z odpowiednimi Normami Europejskimi, powinny być akceptowane we wszystkich krajach uczestniczących w pracach danych organizacji normalizacyjnych poprzez krajowe jednostki normalizacyjne.

Trzy europejskie organizacje normalizacyjne uznaje się za dysponujące możliwościami i wiedzą fachową pozwalającymi na opracowywanie Norm Europejskich (EN). Są to: CEN (Europejski Komitet Normalizacyjny), CENELEC (Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki) oraz ETSI (Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych).

Normy Europejskie (EN) powstają w ramach współpracy między ekspertami technicznymi wyznaczonymi przez środowiska biznesowe i przemysł, instytuty badawcze, organizacje konsumenckie i środowiskowe oraz innych interesariuszy społecznych. W przypadku CEN i CENELEC normy te są zatwierdzane w drodze głosowania, w którym biorą udział krajowe jednostki normalizacyjne - w Polsce tę rolę pełni Polski Komitet Normalizacyjny (PKN).

Niniejsza publikacja powstała w ramach projektu SMEST (Narzędzia normalizacyjne dla MŚP)

Więcej informacji na temat tego projektu można znaleźć w witrynie: www.smest.eu

Europejscy partnerzy projektu SMEST

CEN – Europejski Komitet Normalizacyjny

CENELEC – Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki

www.cencenelec.eu

Komisja Europejska – Dyrekcja Generalna ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/index_en.htm

Zob. także Europejski portal dla małych przedsiębiorstw

http://ec.europa.eu/small-business/index_en.htm

EFTA – Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

www.efta.int

NORMAPME – Europejskie Zrzeszenie Rzemiosła, Handlu oraz

Małych i Średnich Przedsiębiorstw dla Normalizacji

www.normapme.eu

Krajowy partner projektu SMEST

Polski Komitet Normalizacyjny (PKN)

www.pkn.pl

